

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KOZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj:
Négy hasábon heti sorát 5 kr.
Nagyobb terjedelmű s többször
hirdetéseket alkalmazzák a le-
gölcsebb árértékűnek talál.
Bélyegdíj minden külföldi be-
küldésért 30 kr.
Hirdetést vagy reklámot magában
foglaló újságunk sora 50 krajczár.

„Nyitár” ben megjelenő kösle-
mény minden példát sora 30 kr.
Hirdetéseket felvételnek a kiadó
hivatalban, KUTASI I. könyv-
nyomdájában, valamint ZICHNER
MÁN H. könyv. terjedelműben is.
Név nélkül vagy bérmentlenül
beküldött levelek nem vétel-
nek figyelembe.
Kéziratok vissza nem
adatok.

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve.
Évi díj 10 frt.—kr.
Fél évi 5 —
Negyed évi 2 — 50.
Egyes szám 5 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény: Nagy-hatvan-
utca, 1564 szám, Dúszóczy
ház, — a szerkesztőségbe bé-
rentve küldendő.

Előfizetési helyben:
JELLEGDI K. LAJOS és IFJ.
OSÁTHY KÁROLY könyv-
kereskedésben és a kiadóhiva-
talban KUTASI IMRE könyv-
nyomdájában s a postahivatalok
úján.

A kettős mandátumok.

(Levél a f. szerkesztőhöz.)

Becses lapja ismét fejéu találta a szö-
get, a midőn egyik rovatában, rövid idő
előtt, azt a véleményét fejezte ki, hogy az
egyes pártok ne bánták egymást oly ke-
rületekben, a melyekben — a kettős mandá-
tummal bíró képviselők által szabadon ha-
gylva — új választásra lesz szükség a
képviselethez összeültén.

Ily kerület van jelenleg kilencz. Eb-
ből legtöbb a függetlenségi, azaz négy,
kormánypárti 3, antiszemita és pártok-
külső egy-egy. Sokkal kevesebb, mint ré-
gebbi választások idejében; azelőtt voltak
oly képviselők is, a kik három kerület-
tel rendelkeztek. Most a harcz elke-
sere-
detten folyt minden oldalról; volt elég
gondja mindenkinek a maga egy kerüle-
tével is. Jellemző, hogy legtöbb kettős-
kerülettel pártunk, a 48-as és független-
ségi párt rendelkezik, pedig Ugron Gá-
bor, a ki négy kerületben lépett fel, bi-
zonyára nem költött ennyiféle és a mi néki
győzelmet hozott, az nem volt egyéb, mint
a folyton erősülő és terjedő eszme ha-
talma és az ő nagy neve; ugyanez mond-
ható Helfly Ignácról és dr. György
Elekéről. Komjáthy Béla már sokféle
támogatásban részesült Czegléden — A
kormánypárton — csakis a hivatalnokok
(br. Kemény Gábor, a volt miniszter, Ba-
ross, az ő utódja és Wekerle államtitkár)
szerezték kettős kerületet, míg Tisza
Kálmán, a hatalmas, hatalmasabb és leg-
hatalmasabb, — szerencsét sem próbált
egyébint, mint a humillimus servusa
Nagyváradon.

Tisza Kálmánnak megvan a kom-
plebillentő, óriási többsége és a független-
ségi párt is megerősödve került ki az ur-
nából. Fogyott az antiszemita-párt — de
ez mindegy, mert több vagy kevesebb te-
kinthetben antiszemita minden felvilágoso-
dott és humánus ember, ide érte még a
zsidókat is; az a ctív antiszemita job-
bjai pedig elég szerencsétlenek, hogy igazi
komisz fráterekkel kénytelenek
egy kalap alá kerülni. Dupla kerületet
behozhatja vezérszónokát, br. Andreászy
Gabort, valamint a pártokülső dupla ke-
rület is jó lesz a jeles Szentkirályi Albert-
nek. Kevesebbet a mérsékelt ellenzék, a
melynek nincs dupla kerülete és azt, a kit
legérzékenyebben látszik nélkülözni, Bittó
István már nem fogja behozhatni ha csak
időközileg nem, a midőn halálosat, vagy
más egyéb változás nem okoz nála ürese-
dest. Ilyen eshető időközi választásoknál is
szolgálat volna a párt, ha a többi párt
nem zavarná circulusait.

A kilencz választásnál tehát csakis a
függetlenségi és a kormánypárt jöhetnek
számba és ha csakugyan történnek az iránt
megegyezős, hogy az egyes pártok a sza-
badon hagyandó mandátumokat háborítla-
nul adják oda kimaradott jeleseknek, ez
oly eljárás volna, a mely nemcsak egyes
pártok erejének, hanem parlamentünk ér-
telmi és erkölcsi színvonalának emelésére
is szolgálhatna. A kormánypártnak ugy
sem marad ki jeles embere; miniszterei
benn vannak, államtitkára pedig nem ma-
radt ki annyi, hogy abban a három kerü-
letben el ne helyezhetné és óriási nagy
többsége mellett, csak telhetetlenségre és
nagybélültségre mutatna, ha a dolgot (kü-
lönben is kétes sikerrel) ezentul is
erőltetné.

És mindenesetre a függetlenségi párt-
tól volna nagyobb szívesség, több
időm, ha magát ily egyezsége rágon-
dolná. Oly tagjai és jelöltjei maradtak ki,
a minő Hermann Ottó, Enyedi Lukács,
Bartha Miklós (kinek ugy halljuk
— Karczagon nyitnak részt),
Vállyi Árpád, Csanádi Sándor (a ki az-
előtt 2—3 kerülettel is szol-

gált a pártjának), Bartók Lajos,
Ábrányi Emil, Lükő Géza, Forsznek Sán-
dor, Polonyi Géza, Körmeny Sándor és
többen. Nos, ezekből nemcsak négyet,
de bizonyára többet is be tudnánk
hozni az új választások előtt, mert hiszen
a kormánypárt a maga kerületeiben meg-
lehetősen kimeríthette ösmeretes vá-
lasztási eszközeit és kimerülhetett
azon kerület maga is. Kétszer egymásután
bajos lenne oly korteskedést elkövetni,
a mint a kormánypárt szokott korteskedni.
A mivel azonban mi győztünk a nyolcz-
van kerületben, az eszme lelkesülése, a lel-
kesítő szó hatalma, az még nem merült
ki, annak forrásából még bátran merithe-
tünk s az magában sem szokott senkit
kimeríteni, sőt még inkább felrissziti, fel-
üdíti a közönybe merült kedélyeket, elher-
vasztott meggyőződéseket és petyhüdt lelki-
ismereteket. A miért mégis kívánatosnak
tartanók azt, hogy a kettős kerületekben
ne pártoskodjanak, ezek erkölcsi és egyéb
magasabb szempontok; óhajtuk ez által
(a mint már mondtuk) emelni a parla-
ment színvonalát, oly erők behozatala ál-
tal, a kiknek kimaradását — mint jeles
parlamenteri erőkét és szakfőfőket — fá-
jialnia kellene minden pártunk és meg-
akarnók menteni az illető kerületeket az
el nem maradható választási izalmaktól
és (oh! Kaposvár, Verbó, Szent-Endre,
Szabadka, Czegléd) — bűnök től is!
Ha ily megegyezős létre nem jöhet, hát
hiszen majd megmutatják a 48-as és füg-
getlenségi párt férfiai, hogy őket
azok, a kik tőlük félnek, nem hiába neve-
zik apostoloknak, a midőn hivaik között
megjelennek.

Eltekintve a már elmondottaktól,
meg kell jegyeznem, hogy a fentebbi-
eket éppen becses lapjában kivált azért
óhajtottam elmondani, mert azon terü-
leten, a melynek kétségtelen hatása ta-
pasztható, két oly kerület van, a
melynek képviselői más kerületekben is
megválasztattak. A karczagi, mely-
nek képviselője a Czegléden is megvá-
lasztott Komjáthy Béla és a h-
szoboszlói, a melynek képviselője
a Komáromban is mandátumot nyert dr.
György Elek.

Nem lehet célunk tanácsokkal szol-
gálni országos pártunk egy jeles tagj-
ának sem és meg vagyunk róla győződ-
ve, hogy egy dr. György Elek csak is
a párt érdekeit fogja szem előtt tartani
akkor, a midőn megválasztatása az ösz-
szeültendő országgyűlés által igazoltatva,
kerületet kell választania. Becses lapj-
ának helyzetéből folyik, miszerint azt
kivánja, hogy dr. György Elek H.-Szob-
oszlót tartsa meg, mely iránta rajongó
szeretettel viseltetik s a melyben — a
mint a viszonyokat ismerjük — új vá-
lasztás esetén a legelkeseredettebb, leg-
kétségbeesettebb küzdelem következne
be, ha a kormánypárt csakugyan beug-
rana a maga obligát György End-
réjével.

Vigyázzanak, százszor vigyázzanak
azok az urak, a kik — sértett hiu-
ságból és érdemszerzési
viszketégből — ebbe az elke-
sere-
det és kétségbeesett harczba vinnék
bele a kerületet!

Hajdumege egyszer kimondotta,
hogy egészen függetlenségi és bebizonyi-
totta, hogy a korteskedés legszennesebb
eszközeivel, vesztegetéssel, erőszakkal és
ámitásokkal, mindennek hallatlan mér-
tékével és a hivatalos apparatus vég-erő-
feszítéseivel — lehet ugyan az ellenzék
szavazatokból valamit, többet vagy ke-
vesebbet lefaragni, de az ország-szegény-
tő és alkotmány-hamisító, haszontalan
kortes-kormányt győzelemre juttatni még
sem lehet. Nem is beszélve speculiker
György Endréről, a kiről csak a vak nem

látja be, hogy viselt dolgai által e vidé-
ken végkép lehetlenné van téve.

És ha a dolgot mégis erőltetnék?
Nos, akkor az ellenzék is változtatna
eddig bizonyos irányban követett maga
tartásán. A korteskedő fő- és nem fő-
hivatalnokoknál eddig sem helyeseltük
azt a rut korteskedést, a mit eddig elkö-
vettek, de tekintetbe vette mindenki, hogy
a kormány őket is nyomja és kényszeríti
és hogy elvégre is ezt kívánta az ő érde-
kük. De ezen korteskedés megújultával
és ismételt forceirozásával kitűnnék, hogy
azokban az urakban más indulatok is
mozognak. Fent bosszuvágy, féktelen
hiúság, az alsóbb polczokon
pedig rabszolgai szolgálatkészség, és az
a mi a kopónál erény, de embernél bűn:
a vadnak üldözése uri parancsra egész az
elvérezésig.

Nos, szöget szöggel; fogat fogért,
szemet szemért, ha a kormánypárti tel-
hetetlenség, mégis paczkáznék a közvéle-
ménynel és beleivné a közvéle-
ménybe, daczára annak, hogy az orsz. kor-
mánypárti nagy többség meglévin, az el-
érni szándékolt eredmény már a fölösleg-
hez tartoznék s a telt kehelyből kicsorduló
csöppet képeznék: akkor majd az ellenzék
is fogja tudni a maga tennivalóját.

Az a népszerűség, mely ed-
dig bőven takart egy-egy hatalmas alakot
és a melynek szövésében segített az ellen-
zék is, az ellenzék, mely mindig megtudja
becsülni a hatalmon levő egyéneknek oly
ritkán tapasztalható humánus, tisztességes
és szivre, lélekre valló jellemet, modort
vagy ennek csak látszatát is: az bizony
egyszerre megszűnnek, az ily hatalmi tul-
hajtással és nem volna meg többé. Pedig
a népszerűség jól esik és jól fogna esni
holnap, holnapután, egy év múlva és öt
év múlva is.

— A honvédek beidőzése körül való el-
járás tárgyában a honvédelmi miniszter elren-
deli, hogy a honvéd feldandárparancsnok-
ságok által beidőzött de be nem vonult legény-
sége vonatkozolag, a közigazgatási hatóságok-
kal felmerülő levelezéseket ezentul a feldan-
dárparancsnokságok helyett, azon zászlóaljpa-
rancsnokságok vezessék, mely zászlóaljakhoz
az illető honvéd bevonulni tartozott. Továbbá,
hogy jövőben a m. kir. honvédszázadok
legénységüket ne a honvéd gyalog feldandá-
rok közvetítésével, hanem közvetlenül a köz-
igazgatási hatóságok útján idézék be és az
eből származó levelezéseket is az említett ha-
tóságokkal közvetlenül végezzék.

— Királ ok találkozza. Bécs, júl. 20.
Budapestén át az a hír érkezik Erdélyből,
hogy szeptember 25-én király ő Felsege ta-
lálkozni fog Kolozsvárott a román királyival.

— A bulgar ügyek. Bécs, júl. 21. A N.
W. A. írja a következőket: Koburg Ferdinánd
herczeg jelöltésének epizódja, mert ma már
ezze lett, szőfiai hírek szerint magára a re-
gensségre kellemetlen következménnyel bir.
Szemere vetik hogy a választás előtt nem in-
formálódott kellőkép Koburg személyét és
szándékait illetőleg Különösen Stoilov igaz-
ságügyminisztert éri e tekintetben a vád, mert
a választás előtt hosszabb ideig Bécsben tartó-
zkodott. Azt is rosszalják sokan, hogy tizen-
négy tagu küldöttség ment Bécsbe s nagy ösz-
szegekbe került, amennyiben a küldöttség
minden tagja 60 frank napidíjat kapott. Az ő-
fiai közvélelmény Koburg her-
czeg ellen is irányul, hogy a
herczeg még a választás előtt
alkudozásba lépett a pétervá-
ri udvarral aziránt, hogy az ismerje el
s ő viszont igéri, hogy orosz-barát miniszte-
riumot fog alakítani, a hadügyminisztert a czár
javaslatára szerint fogja kijelölni s más kon-
cessziókat is fog tenni Oroszországnak. A
regensség népszerűsége és rosszul sikerült fe-
jedelmválasztás után, hir szerint, annyira
alászállt, hogy komoly események nem álla-
nak a lehetőség határain kívül.

— A franciaia próbamozgás. Paris,
júl. 21. A szenátus 172 szavazattal 82 ellenében
elfogadta a kísérleti mozgósításról szóló tör-
vényjavaslatot, melyer Ferron és Campenon
védelmeztek.

— Stanley. A Reuter-ügynökségnek je-
lentik Stan-Thomastól július 20 ikei kelettel:
A nyugotafrikai társaság itteni távirda-állo-

másához érkezett hírek szerint Stanley,
egy útközveti alkalmával, melyet a benszülő-
tettek elelmiszerek miatt vivot, a gyonuló
vetett. A hírek egy Matadiban tartózkodó
misszionáriustól érnek. Az expedició egy
küldönce sem érte el július 6-ig a tenger-
partot.

Parlamenti praecedensek.

— Közl: Gáspár Imre.

(Hatodik közlemény)

Akar-e Tisza kormányozni?

A Kossuth Lajos váci levele miatt tá-
madt hevesi zenebonát tárgyaltak. Perczel Mór
— a ki, ugylátszik ösmerte a maga emberét,
azt kérdeze tőle, hogy ugyan hajlandó
volna-e ujminiszteriumot ala-
kítani?

Tisza a következő fuffanggal leplezte el
szívének legelénkebb vágyait:

„En már, mielőtt őt ismertem, sokkal
inkább becsültem őt, semhogy egy percig is
eszembe juthatott volna, hogy ő ezen kérdésre
egyesen feleletet akarna: mert bizonyára nem
akart őt engem neveléséges helyzetbe hozni,
mint minő neveléséges helyzetbe jó minden
ember, a ki oly dolgokra nézve, melylyel il-
letekes helyről meg nem kinátlatik akár igen-
nel, akár nemmel felel. (Zajos derülték.) A
mi különben azt illeti, én értem és nagyra
becsülöm minden időből ismert önzetlen hazafi-
ságának aggodalmait; de legyen róla meg-
győződve hogy se én, se azok, kik velem egy
nézetet követnek, szánt szándékkal feltett tö-
rekvésből, azon, hogy a kormányt megbuktas-
suk, nem igyekszünk; (Ugyvan!) a bal-
oldalalon) de természetesen azon vagyunk
és óhajunk, hogy ezen kormány feuaradjon,
ahoz van kötvé, hogy tartsa meg az alkot-
mányt, tartsa meg a törvényt és mozdítsa
elő hazánk érdekeit. (Ugyvan a bal-
oldalalon)”

„Különben meg kell még azt jegyez-
nem, hogy igen csodálkozom azon, midőn a t.
ház többségének oly nagy tetszésével találko-
zott t. képviselőtársaságnak azon nyilatkozata,
hogy ő attól fel, hogy ha most egy indítvány
a miniszterium megbukását eszközöli, ez nem
csupán miniszterkrizist, hanem zavart és fo-
radalmat a t. fog előidézni; csodálkozom, hogy
ezt tette, mert ezen meggyőződésre az igen
t. képviselő urat bizonyosan csak azon körülmé-
ny megfontolása vihette, mily ingatag ezen
állapot, mily gyöngye ezen helyzet melyben a
többség akarata folytán jelenleg vagyunk!”

Ezt az utóbbi részt ma Tiszának is el-
mondhatná az ellenzék.

Orvosság a defiziteken.

Tisza most parancsával akarja a defizitet
elenyészteni 1868 ban mondá pedig Deák Fe-
rencz, hogy „volt már rá eset, midőn egy
államban határozatlan kimondott, hogy ne
legyen többé deficit, és a következő estendő-
ben még is volt deficit! (Derülték,
tetszés.)”

„A sok eláll!”

Szentiványi Károly, a jó öreg elnök,
annyira idegessé lett a sok eláll-kiallástól,
hogy még — elczekre is vetemedett, szólván
ilyeténképen:

„Kérem, igen kérem a t. tagokat.
méltyóztassanak ezen nem parlamenti kifeje-
zéstől: „eláll!” „elállani!” (Közhe-
lyeslés)

Az „eláll” különben még parlamenti ki-
fejezés, már az „abczug” még — nem!

Jó röpöszt.

A dicső emlékü Bónis Sámuel
vágott egyszer vissza gróf Andrássy Gyulának,
az 1868-iki delegációban ezen módon:

„En igen óhajtottam volna, ha a minisz-
terelnök ur most föl nem szólt volna, különö-
nösen pedig, ha azt oly modorban nem teszi,
mint tapasztalni alkalmam volt. (Zaj) A mo-
dorhoz hozzá szólanom nekem is jogom van.
De most csak azt engedje meg, ho-y egy ha-
sonlatosságot folytassam. A tisztelt miniszter-
elnök ur az ellenzékét a kocsit mellett álló
gyalog emberhez hasonlította, és a minisztert
a kocsiban ülő emberhez, a ki midőn föláll,
néha azért balancziroz, hogy a kocsit fölne dül-
jön. Engedje, mondom, hogy e hasonlatosságot
folytassam. A ki a kocsiban nem ül gyakran
látja a kottyanót, a melynek a kocsit neki
megy; a ki a kocsiban ül, meglehet, hogy épen
akkor balancziroz, mikor súlyával a kocsit a
kottyanóba dönti. (Derülték.)

A mi kottyanóba jutott szerkeztünk is érzi
már a Tisza Kálmán súlyát!

Seantogh Pál.

Az akkor még el nem excellenziásodott
nógrádi képviselő is mondtott jó dolgokat.
A hevesi ügy tárgyalásakor mondta
p. o. azt:

„Aztán, valljuk meg, uraim! hogy az a
királyi teljhatalomra hivatkozás, az avval járó
sujtasokkal és sallangokkal, süvegtelevesi

symbolicus eljárással, a király személyes jelenlétét redoleáló fictióval, bizony nem demokrábiás szagu, s nem azon kormány színet viseli magán, mely a legszélesebb demokrati-

Tisza divata most is, hogy szeret a király háta mögé bujni. Ezt is Tisza Kálmánnak mondhatná el még egyszer:

... ha valamely kormányférfi gyakran hivatkozik Róma consulának azon mondatára: „juro, quod servavi rempublicam.“ hi vatkodik pedig kisebb és csekélyebb értékű dolgokban is, az ily államférfi, az ily kormány könnyen elkophatik, és akkor nem bírja teljes tevékenységét kifejezni, midőn a „juro quod“ -ot a legnagyobb eredmények után kellene és lehetne kimondania. (Élénk helyeslés balról.)

Az akkori Tisza Kálmán a mostani ellen.

Nem érezheti magát arculverve államférfi úgy, mint Tisza Kálmán, ha elolvassa azt a mit 1868-ban, mondott el a XIV-edeszer ülésező delegáció előtt:

Megjegyeztem az igen tisztelt bizottsági tag ur, hogy minden nemzet és minden párt gyöngeséget árul el, mely a helyett, hogy a nagy politika nyilvánosan történő tényei után itélne, a conspiratiók szálait keresgeti és azokból akar okoskodni. Megengedjen e tekintetben én legalább még eddig, a mennyire csekély történelmi ismeretem meg, úgy tapasztalom hogy a legnagyobb horderejű eseményeknek kezdeményezése sohasem a nyilvánosság előtt történt; és megengedjen, igaz, conspiratiók ha csak egyik értelemben vesszük, melyek olykor demagógok vagy könyvelni jóindulatú hazafiak conspiratiói, igaz, legtöbb esetben nem vezettek célhoz; de voltak conspiratiók a világ hatalmasságai között, melyek, fájdalom, századokon keresztül célhoz vezettek a népek és a szabadság elnyomására.

Igy beszélt egykor a hármass császári szövétség, a bosnyák-hercegezők occupáció és egyéb politikai gaszágok e patentirozott babájára.

Oh, hogy az országgyűlésen nincsen ott az „Ördög pilulái“ nak láthatlan szelleme, a ki a hazudozót — arcul veri!

A ház antiszemita volt. Antiszemita volt, dacára az emancipáció csaknem egyhangú megszavazásának és annak, hogy a parlament egyik legfényesebb alakja br. Eötvös József közölközött miniszter ősei angol zsidók voltak, a gr. Zichiek ősei török zsidók.

A egyes házasságról volt szó és felszólalt:

Edes Albert: T. ház! Én ezen 2 ik szakaszt hiányosnak találom mert nincsen benne szó az izraelitákról, már pedig miután az izraelita honpolgárok az egyenjogúság keretébe, szent egyházába felvették, rólok hallgatni, őket tudomás nélkül hagyni nem lehet. (Felkiáltás: Ezeknél nincsen egyes házasság!)

Bobory Károly: De már csak azon tekintetből sem tartom ezen törvényjavaslatot öszhangzónak alkotmányunkkal és az eddig hozott és még mai napon tárgyalandó, a vallásfelekezetek viszonyosságáról szóló törvényvel, mert ezen törvényjavaslat csak is a keresztény felekezetek közti válóperekről szól és nem említi meg azt, hogy vajon lehet-e házasság keresztény és nem-keresztény közt. Már, t. ház én azt mondom, ha az izraelita vallás törvényesen bevett vallás, szörnyű következtetés az, hogy az izraelitáknak keresztényekkel való házassá-

sága és törvényes összeköttetése továbbis gátoltatik. (Helyeslés.) T. ház! A ki ezen gátló akadályt tovább is fen akarná tartani, annak tagadnia kellene azt, a mit a természet és tapasztalás annyiszor bebizonyított, (Halljuk!) hogy hajlandóság kereszténynek és nem-kereszténynek közt is csakugyan fejlődik ki, (Derültség) és miután csakugyan kifejlődik, és tapasztaltatik (ugy van!) én a legnagyobb zsarnokságnak és az eddigi és az ezután hozandó törvényekkel ellenkezésbe jövőnek tartanám, hogy ha az ily hajlandóságból eredett szövetséget tovább is arra kárhozzatnók, hogy az csak törvénytelen maradjon (Helyeslés)

Daczára a két filozemita szónoknak kifejlődik a következő eredmény:

Mihályi Péter jegyző. (olvassa Edes Albert módosítványát.)

Vadnay Lajos: T. ház! Igen sajnálom, de nem pártolhatom Edes Albert képviselőtársam módosítványát. (Szavazzunk. Már nem lehet hozzá szólni.)

Elnök: Tehát azok, kik elfogadják Edes Albert képviselő ur indítványát, méltó tasanak félkenni. (Senki sem kelföl.) A módosítvány nem fogadtatik el.

A egyes házasságokról szóló törvény tárgyalásakor, az 1848-iki törvényre hivatkozva a szélső-jobb oldalról felszólalt ugyanis Kalausz Pál: „T. ház! Én röviden csak azt akarom mondani, hogy ezen bevezetés nem maradhat meg és nem áll semmikép az, hogy a vallásfelekezetek egyenjogúsága az 1844-dik évi törvényzikk alapján — mint mondatik — módosították. Szerintem most az 1844-iki törvényzikkre nem lehet hivatkozni, mert ezen törvényzikk egyenesen a Bocsagy és Rákóczy-fele eseményekre hivatkozik. Ez, kérem, nem olyan alap a milyen a jelenleg a ház asztalán fekvő törvényé, mert ez sokkal nemesebb, sokkal szélesebb és egyenesen a jogegyenlőség és a viszonyosság elvére van alapítva. Azért nem levén ez szabatos, kérem a t. házat, méltóztassék az 1844-iki törvényzikkre való hivatkozást mellőzve, egyedül csak az 1848-évi XX-ik törvényzikkre hivatkozni.“

KARCZOLATOK.

(Crass. — Mélez és komp. — Zsidó Derblay Fülöpök. — A hlubokai lázadó)

Crass kisasszony az az angol delnő, a kit a rendőrség megbántott és ügyével ennek folytán az angol parlament ugyan erősen foglalkozott

Nálunk a Crass-féle eset oly gyakori, hogy fel sem tűnik. A makói megkötözött jómódú és becsületes iparos-mester, a Hontban lánccra vert ellenzéki választó, a szavazati jogoktól megfosztott és marhahelyeggel megbélyegzett vádlottak hazája Magyarországon.

Tisza alatt mindig van Crass-élet Sok nálunk a Crass.

Csak hogy aztán: „Post multum Crass, Crass, cito dilabitur“ — libertas!

Ha valamely pártuak többsége volt, eddig azt mondták, hogy lebillenti — a mérleget.

A paksi eset óta azt fogjuk mondani, hogy a Tisza Kálmán nagy többsége lebillenti a — kompot.

Esztergomban egy Szarvasi (Hirschorn) Soma nevű zsidó színész eljátszotta Derblay Fülöpöt a — „Vasgyáros“-ban.

Ez a zsidó színész kedvenc szerepe és ez a szerep európai külsőt, alakot és arczot tisztán csengő hangot igényel. Ezzel

mint általában a hősszerelmi szakmához megkivántató kellekkel pedig — éppen a zsidó-színészek nem rendelkeznek.

Azonban az európai magaviseletet lassanként el lehet sajátítani, el lehet szokni erős akarattal a zsidós jargontól és jó izléssel bíró ember elsajátítja a salonok társalgási hangját, taglejtéseit, testtartását egyszóval a nyugati salonias modor minden árnyalatát. Ilyen színész p o. a jelenleg Szabadkán működő Szirmai, igazi nagy tehetség, kinek alakításai megragadnak és sem alakján, sem mozdulataiban, sem kiejtésén nem érzik meg az idegen-szerűség.

De a többiek nem igyekeznek és a mikor a kritikus megróvja őket — nem azért mert zsidók, hanem azért, mert zsidósak, a helyett, hogy okulnának a lecczén, meg dühbe jönnek és hátulról inzultálják a kritikust.

Pedig nem élünk Jeruzsálemben, a hol a zsidót törökhang, löcsláb és görbe orr persze fel nem tűnnek, de még előnynek és szépségnek is találtatnak, a mi Magyarországon még másképen áll.

Igy tett Esztergomban Hirschhorn is, a kit elzsidósított Derblay Fülöpéért az ottani kritikus (egy élemedetebb koru és írói hírnévként örvendő ír) elesen megtámadott.

Nos, Hirschhorn urból a hitsorsosok szemében nemzeti hőstett, de a nagy közönség azért nem ösmeri el szinpadihősnek, ámbár ez nem számít mert nálunk ma már az izlést is a zsidók irányozzák.

Hlubokán Hurbán, az ösmeretes panszláv pap, feltűzte a toronyra a kétfejű sas. A szolgabíró elrendelte a sas eltávolítását. Hurbánék e helyt felkerestek és tudtára adták, hogy öök a királynak táviratozták megezt az ügyet, addig tehát hagyja békében a szolgabíró a kétfejű sas.

Es ez az obskurus ember a helyett, hogy a sas levette volna, de tüstént, ráment a lépre és — várakozik a király feleletére. Nem gondolta meg, hogy a gyors intézkedés által bevégzett ténny teremtett volna és éppen a királyt segíti ki a legnagyobb zavarból, a ki a bírodalmi és családi „két fejű sas“ mellett bizonyára inkább foglalna állást, minthogy elene határozzon.

Ördögi furfang Hurbánéktól! Most legalább meg tudjuk, hogy hányadán vagyunk Bécsesél Könnyen meglehet hogy a hlubokai kétfejű sas lesz a második Hentzy-szobor és Hurbán egy újabb „Lieber Bán!“

Ha a hlubokai kétfejű sas mar ad, akkor még inkább és szászor inkább eljen Kosuth Lajos és 1849 április 14-ike!

Ha nem mar ad, akkor — akkor — még előbb meg kell látnunk, hogy mit tesz Tisza Kálmán Hurbánnal, a hlubokai lázadóval.

Remeljük és várjuk a jobbat. Gili Balázs

A nagyváradiak Debreczenben.

Napi műsor — 1887. június 24-én —

1. Érkezése a nagyváradi vendégeknek reggel 9 órakor, rövid üdvözlések Bíró József elnök által. — Bevonulás a Bikába, a „Helyi vasut“ külön vonatán. 2. Villás reggeli a „Korona“ disztermében d. e. 10 órakor.

Van a nőben sajátságos, magnetikus és borzasztó hatalom. Egy tekintetével, egy mozdulatával elaraszta a férfit, kéjes, kellemes érzésekkel hűs, lángszűz változtatja, egy pillantásával, egy szavával összezúzza szívet s öngyilkosságba és bűne taszítja. Minden töle származik, rossz és jó, nagy tettek, lángszűz művek, aljasság és bűn. A bölcsnek igaza van, midőn azt mondja: f e l e k a n o t t o l (Audouard O.)

Félek a mérges nőktől, főleg ha csunyak. (gr Széchenyi I.)

Azon nő, ki physikailag húsz éves, erkölcsileg egy . . . öröklét. (Don Manuel Fernandez Y. Gonzales)

Egy nő, ki férfias és szemtelenné lesz, nem oly utálatos, mint a férfi, ki asszonyos a tett óráiban (Shakspeare)

A nőkel való társalgás, kezdet jó erkölcsök megszerzésére. (Goethe)

A kaczer asszony olyan, mint egy jól megrakott asztal az ebéd előtt, az ember másképen néz rá, mint utána. (Kisfaludy Károly)

A nők jobban olvassanak idegen szívből, mint a saját magukéban. (Jean Paul)

Csukd az asszony eszére az ajtót, ki megy az ablakon, zárd be azt, kimegy a kulcslyukon; dugd be ezt, a füsttel is kirepül — a kéményen. (Shakspeare)

2. Együttés kirándulás az „István“ gőzmalomba, ennek megtekintése. A hölgyek látogatása az uszodában.

4. Társas megtekintése a város nevezetességeinek: Gazdasági tanintézet, collegium, muzeum, Csokonai-kert, a keresk. ifjak önképző egyesületének helyisége, színház, dohánnyár.

5. Disztribúció az „Arany Bika“ disztermében déli 2 órakor, étlap szerint.

6) Társas kirándulás a nagy erdőre.

7. Táncez-tély az „Arany-Bika“ disztermében.

A napi műsor egyes pontjainak változottságát, a „keresk. ifjak egyesületi dalkörnek“ szíves közreműködése fogja emelni.

Egész napon át, felváltott játéka a Magyar testvérek és Rác Károly zenekarának. Akik, tévedésből meghívót máig sem kaptak volna, de arra igényt tartanak, kértnek az iránt Zádor Lajos ur üzletébe fordulni; ahol, valamint János József s Szepessy Antal uraknál, részvételi jegyek is váltathatók.

Pályoly-jegyek a tánczestélyre Szabó Zsigmond urnál 2 frtjával válthatók. A banquette alatt, a pályolyok zárva maradnak.

Megjegyezzük: hogy bár a meghívók csak a tánczestélyre szólnak, czümmetnek a mulatság minden számára hivatalosak.

1887. Julius 23.

A rendező bizottság.

Van szerencsénk t. olvasóinkkal alább, a nagyváradi vendégek — bár hiányos — névsorát közölni.

Nagyváradon a kirándulás iránt igen nagy az érdeklődés, mely a váradiak irántunk való őszinte rokonszenvének bensőségéről tesz tanuságot. Az eddig kéhez vett névsor ez:

Kuncz Gusztáv, Hügel Erzsike, Janky József, Laszky Ármíné, Papolczy Gizella, Dr. Kálmán József, Bergmann Mór, Reismann Mór, Reismann Irma, Reismann Etelka, Grünwald Henrik, Rollner Sámuel, Weisz József, Fülöp Sándorné, Jacob Gizella, Jacob E. né, Jacob Stefánia, Stiedl Ferencz, Stiedl Gizella, Bauer Mariska, Szamosy Elekne, Novobáczky Anna, Vágó Ferencz, Reismann Jakabné, Fuchs Ármíné, özy Deutsch Jakabné, Deutsch Ilka Justh Károlyne, Justh Ilka, Guttman Józsefne, Guttman Irén.

Kuncz Gusztáv kereskedő, Kovács Gyula kereskedő, Dr. Kálmán József ügyvéd, Mezey Mihály kir. közjegyző, Serényi Gusztáv városi főkapitány, Rác Mihály városi főjegyző, Papolczy Ferencz városi jegyző, Reismann Mór bankigazgató, Schlesinger Mór gőzmalom igazg., Busch Dávid városifőmérnök, Rimanóczy Kálmán muépítész, Dr. Bodor Károly orvos, Polák Ignátz ügyvéd, Dr. Berkovics Miklós orvos, Rottmann Lipót ügyvéd, Hollósy Dezső gőzmalom pénztárnok, Dr. Rosenthal Mór ügyvéd; Idősb Vágó Ferencz jegyző, Dr. Radó Ignátz ügyvéd, Hering Sándor gyógyszerész, Hegedüs Géza városi pénztárnok, Mezey Ferencz jogász, Janky József kereskedő, Hügel Ottó lapszerkesztő, Justh Károly tak. pénzt. hiv., Czeglédi István szálloda tulajdonos, Ifj. Vágó Ferencz min. fogalmazó, Rosnbaum V. Vilmos lapszerkesztő, Tippmann Antal ügyvéd, Markovits Sándor tak. pénzt. hiv., Lustig Jakab biztosi vezértilkár; Andrányi Lajos kereskedő, Tucsek Ferencz zenetanár, Beczkay Lajos kereskedő, Hauser Antal kereskedő, Gáll Lajos iparos Mezey Sándor ker. Grünwald Henrik keresk Kiss Sámuel keresk. Ifj. Kohn Sámuel kereskedő, Léway Zsigmond kereskedő, Schönberger Hermann kereskedő, Weisz József kereskedő, Schadeberg Béla gyáros, Deutsch Jakab kereskedő, Róth József kereskedő, Kohn Samu irodafőnök, Gró z Frigyes kereskedő, Lów Gyula vállalkozó, Germann Károly kereskedő, Haut Frigyes kereskedő, Walmann Lajos kávéház tulajdonos, Köbl Ede kereskedő, Oláry Gyula kereskedő, Stern Lajos kereskedő, Eördögh Sándor ker., Kohn Dávid kereskedő, Kádár János ker. segéd, Kajári Ármín könyvvezető, Ifj. Tóth Fe-

A „DEBRECZEN“ TÁRCZÁJA.

Romok között.*)

Romok között járok merengve, Jó hely nekem nagyon, Oly régen vágyom már a csendre, Itt feltalálhatom. A nagy világ unott zarával Nem bánja lelkemet Nincs más zaj itt, csak vig madár-dal A bús romok felett.

És nézek, nézek a romokra, És elszorul szívem... Édes bús érzet tartja fogva: Reád emlékezem. Oly szomorún mutatja minden A boldog mult időt... Hol is gondolnék rád, ha itt nem, E bús romok között?...

Mi van ma már a régi fényből? Egy néma kóhalom — S a régi hitből, szép reményből? Egy néma fájdalom. Szerelmünk boldogsága márma Egy bús emlékezet...

*) Muta-vány szerzőnek saját alatt levő vers tárczából.

Lehunyt napnak megtört sugára A bús romok felett! PÁLMAI KÁLMÁN.

Jó és rossz a nőkről. (Összegyűjtötte: Laertes.)

Semmi sines annyira imádsra méltó, mint egy ártatlan szép nő, ki a paradicsom kulcsát tartja kezében, a nélkül, hogy arról csak sejtelmé lenne. (Hugó Viktor)

Száz erkölcsi bukásnál 99-nek asszony az oka. (Sardou Viktor)

A női fenséges tulajdonok egyike: az önmegettágadás (Hugó Viktor)

Egy rossz asszony rosszabb a zivatarnál, mert a zivatar a házba kerget, az asszony pedig kikérget a házból (Shakspeare)

Nincs oly nő, bármennyire rút legyen is, hogy magánna szépségnek valamely vonását föl ne találja. (Ovidius)

A nők sokszor megbocsátanak azoknak kik vakmerően ragadják meg az alkalmat; de soha azoknak, kik azt elszalasztják. (Dupuy)

Egy nő, ki nem hisz sem istenben, sem ördögben, minden rosszra képes (gr. Széchenyi István)

Minél jobban hasonlít a nő a férfizez, annál kevésbé lesz befolyása tulnyomó. (Rousseau)

Ha az embor kis világ, ugy a nő ezen világ ege. (Calderon)

A nők ugy játszanak szépségükkel, mint a gyermekek a késsel. Megsértik vele önmagukat.

Az asszonynak olyanok kell lenni a maga házi körében, mint az óra a szobában, mely jár, mutatja az órát, nem ügyelve arra, nézi e rajta valaki vagy senki sem a haladt időt. (Fáy)

A nők utálják azt a féltékeny férfit, a kit nem sz retnek, de igen meg volnának sértve, ha az, a kitszeretnek, nem volna féltékeny. — (Ninon de Lenclos)

A szép nő dicséri a rútat olyanformán, miként mi a halottakról szoktunk beszélni. (Castelli)

A női szív inkább eltűri a gyűlöletet, mint a közömböséget. Minél közömbösebben viseli magát a férfi valamely nő iránt, annál inkább győzheti le büszkeségét.

Higgy remélj, szeress — addig míg szeszélyes hölgyre nem akadsz.

A nők olyanok mint a myszteriumok: minél inkább b i p a r k o d i k az ember megérteni őket, annál kevésbé érti őket.

rencz könyvvezető, Blum Géza könyvvezető, Löwenstein Zsigmond könyvvezető, Borgmann M r könyvvezető, Leitner Sándor ker. segéd, Stern Adolf üzletvezető, Mertz Nándor ker. segéd, Csátary József ker. segéd, Benedek A. könyvvezető.

A n városi vendégek tisztelőre rendezett ünnepélyek emelése czéljából kereskedőink elhatározták, hogy üzleteiket vasárnap délelőtt 9 óráig zárva tartják

HELYI HIREK.

* G r. Széchenyi szava beteljesül A Tisza szabályozó társulat három mérnököt küldött ki a nagy Hortobágy felmérésére és pedig a következő rendben: egy mérnök kilométerenkint egy 50 méterenkint, a harmadik pedig 20 méterenkint méri fel a talaj nievóját a tenger szinéhez, ugy szinte a Tisza medrének arányosításához és pedig két czélból, t. i. ha főlöleg víz mutatkoznék a Hortobágyon, annak levezetésére. Mint biztos forrásból tudjuk más oldalulag pedig a Hortobágy öntözésére is. Ha ugyan is a városi hatóság nem késik a Tisza szabályozó társulatot idejében megkeresni, az utóbbi, rég vajdó kérdés megoldására Nemkülönbön tudomásunkra esett, hogy legközelebb a lapunkban jelzett Tisza kiöntésének területiát, vagy is a nagy Hortobágy melyebb pontjait is ez alkalommal kikeresik és így hihetőleg a nagy horderejű vizcsatorna kérdéséhez, a melybe a vizet önnön maga a Tisza fogja hajtani óriási emelő kerekkel, — első sorban Debreczen, B. Ujváros, Nádudvar, Szoboszló, Kiszujzállás és a közel fekvő nagybirtokok fognának a költségekhez járulni A mérnökök már nagyban működnek. A munkát 3—4 hónapig fog tartani.

* A hatvan utca baromvásártéri közti vasut intő bizottsága tegnap délután a tagok igen szép érdeklődése mellett ülést tartott s hogy a vasut forgalomba hozását f év október elején keresztül vihesse, az ügyeket gyorsan vezeti. — A vonal minél olesőbbá tetele szempontjából a házilag való kiépítés és felszerelés lett kimondva. — Az ülésen részt vett az építést tervező és vezetni kívánó mérnök is, aki megadta az érdeklőségnek a kiépítés megkezdéséig szükségesnek mutatkozó kérdések mely irányban való intézésére a technical utasításokat Mint halljuk a részvény aláírások is igen szép sikerrel folynak, a vonal eletravalóságát átlátva, a részvényesek közzé 20 darab részvénynek — alájegyzése mellett belépett a tiszta szabályozási társulat elnöke s a h. n. n. a s. b. üd. szentmihályi vasut megteremtője G r. ó f. Dezevity Aurél ur is, városunkból is több előkelő névvel találkozunk az aláírók között egy a polgári osztályból, mint a kereskedők köréből.

* Az ártézi kutatás mai napon a 230 méter mélységig haladt; a mélység vízszintes irányban körülbelül épen annyi, mint a nagytemplom és a városháza közötti távolság. Mától fogva ismét két csapat munkás fog dolgozni, az egyik nappal, a másik éjjel. Ebben a mélységben a furó-gép naponkint csak egy métert képes haladni.

* Lótenyésztési államdíjostás. Készülünk nemes törekvéssel, a h a z a i lótenyésztés emelése czéljából, Debreczen sz. kir. város gazdái számára engedélyezett versenyre. A lótenyésztési államdíjostás a debreczeni nagyerdei furdó ház előtti kies téren már a folyó 1887-ik évi jul. hó 31-ik napján a legközelebbi vasárnaphoz egy hét múlva lesz. Ezen napon reggeli 6 és 7 óra közt, vezettesnek gazdátársaink, a nyomtatott hirdeményeknek megfelelőleg, minél több fias kanczát, kancza és csodór csikót a nagyerdőre. Ha kevés tenyész anyag vezetetté a kiállításra, előállhatna azon sajnálandó eset, hogy a kormány és a városi hatóság, az arra érdemes gazdáknak szánt aranyakat, és szép díszok-leveleket, és értékes nemzetiszin szalag kitüntetési jelvényeket visza vonná. Törekdjünk egyetértőleg hogy ez meg ne történjen Koszorus Lajos elnök.

* Isk. vizsga a pusztán. — Kis s József kir. tanfelügyelő és R a b László gazd. tanácsnok holnap az O h a t pusztára mennek ki, hol hétfőn d. e. fog megejteni az iskolák vizsgája. A külső Ohaton iskolába jár 100, a belső Ohaton pedig 60 gyermek.

* Megalakulás. A gazdák- és iparosok hitelszövetkezete debreczeni főljának alakuló közgyűlése holnap vasárnap d. u. 4 órakor lesz a város ház nagyerében, mit a részvényesek figyelmébe ajánlunk.

* Előhalott. — A ma reggeli vonattal egy szerencsétlen hajadont szállítottak Debreczenbe H. Nanásról, akin nagyfokú téboly tört ki.

* Iskolai látogató. A vallás és közoktatásügyi miniszter Bekési Gyula debreczeni tankerületi főigazgatót, a tiszántúli ref. egyházkerület főhatósága alatti debreczeni, hőmező-vásárhelyi és máramaros szigetű fő, — továbbá a hajdu-közörményi, h. nánási, karczagi, kiszujzállási, mező-turi békési és szatmár-németi algyimásiumokra nézve iskolai látogatóvá nevezte ki.

* Nagy szerencsétlenség történt tegnap reggel 7 1/2 órakor az „István” gőzmalom társulat egyik malmban. Két kőműves aprószeres meszet akart felvinni a felső emeletre, s a helyett, hogy a lépcsőn vitték volna azt fel, a tilalom daczára addig unszolták Batori nevű gőzmalmi munkást míg az felhuzta őket a főlözög gépen. Az utolsó előtti emeleten az egyik fű leszállott míg a másik, Kállai nevű hatvan-utcai kőműves lakó 15 éves fű tovább ment a géppel s csak akkor ugrott le, midőn már a gép bizonyos magasságban volt a padló nyílása felett. Ugrás közben egy ott álló géprészhez ütődött s onnan visszacsapódván, a padló nyílásán keresztül a mély s e g b e z u h a n t. Zúzódások szenvedett fején, karján, azonban belső sérülései voltak nagymértékű, melyek lövetkezéskor tegnap délelőtt 11 órára meg is halt lakásán, hová a szerencsétlenség megtörténte után haza szállították. Temetéséről az „István” gőzmalom-társulat gondoskodott.

* A 39 gyalogezred e hó végén indul el az ősi nagygyakorlatra Arad és Lippa tájakra. Az ezred 4 zászlóalja július 30-dikán a zenekarral együtt Aradra érkezik s ott marad tovább egy hónapnál szept. 3-dikáig, a mikor aztán a hetedik hadtest kiegészítő részeként Lippa alá vonul. — Aradon az ezred legénye egy várbán lesz elhelyezve míg a tiszteket a városban szállásolják el. Ez ezredből elszállásoltatik a városi lakosságnál 1 ezredes, 4 törzstiszt, 8 százados 14 főtiszt és 6 tiszthelyettes.

* Bucsuvétel Hatvanhárom évig munkálkodván a kereskedők rögös pályán, — melyből 34 évet e nemes városban ugyanannyi hosszú éven át fennállott czégem szolgáltatában töltöttem el, mo t, 75 éves koromban, az emberi kor kiemelt idejének alkonyán az annyira megérdemelt nyugalomba vonulok vissza az élet küzdelmeinek teréről. — Ez alkalommal midőn búcsút veszek a szerette tisztelt jó közönségtől, jó barátaimtól, ismerőseimtől azon téről, melyen nem találkoztunk többé; kérem őket, hogy tartsanak meg továbbra is becses jó emlékezetükben, a mint én is a hálás sz. v. g. ez megeléged fogok emlékezni és az Eg minden áldását kéri rájuk! Isten velünk! — Debreczen, 1887. évi július hó 23-án.

Dané István.

* A debrecz. felsőbb gazdasági tanintézetben az évet záró vizgatók ma fejezték be, melyek után a nyári nagy szünidő kezdődik. Mint értesülünk a III éves növendékek kiválóan szép eredményvel vizsgáltak Ma este a tanulók a Magyar testvérek zenekara közreműködése mellett bucsuestélyt rendeznek.

* A debreczen h. n. n. a s. b. szentmihályi vasut üzlet bevétele mint a most közre tett hivatalos jelentésből kitétni május hóban 5 355 frt volt, 3 frttal kevesebb mint a megelőző év hason havában, kilométerenkint pedig 94 frt, (31 frttal kevesebb mint 1886 májusban). F. évi jan 1-től május 31-ig a vasut összes üzletbevétele 28856 frt (2220 frt) klmkint 506 frt — 217 frt)

* Gyászjelentés. Csiky Lajost, főiskolánk derek ifjú hittanárát sulyos csapás érte Neje: Bészler Emilia urhölgy, Bészler Lajos t. városi tanácsnok nővere, rövid szenvedés után elhunyt. — Az ifjú nő, ki a szerető hitvesek mintaképe volt, a nyár elején a feketehegyi furdóban időzött, honnan a mult napokban betegem érkezett haza. Itthon szülőföldjén ragadta ki a kérélhetetlen halál szel-

lettei köréből. A haláláról kiadott gyászjelentés következőleg hangzik: „Megrendült kebelével s a gyász lesújtó érzetével jelentjük, hogy a forrón szeretett feleség és egyetlen kedves szeretett nőtestvér Csiky Lajosné születet Bészler Emilia, életének 35-d k. boldog házasságának 6-dik évében. Jólgyévi Julius 22-kén reggeli 6 órakor néhány napi szenvedés után váratlanul meghalt. A boldogult földi maradványai Julius 24-en délután 4 órakor, előbb Várud-utczán 2127. számú családi házban, majd a kistemplomban tartandó gyász-ertartással fognak a Czegled-utczai sírkertben a végnagyalomnak átadni. Debreczen, 1887. Julius 22. Csiky Lajos főiskolai hittanár. Bészler Lajos.”

* Felsőoktatás Hivatalosan felszólítanak mindazok, kik az 1815 évben városunkban Varga Mihály és Varga Erzsébet szülöktől született és közelebb Romániában bizonyos összeget tevő örökség hátrahagyásával elhalt V a r g a G á b o r szüjgyártó segédnek közelebbi vagy távolabbi rokonai lehetnek, hogy a örökséget igazoló okmányokkal magokat ellátva, f. évi július 31-dik napjáig a Czegled u. 21. sz. házban levő r. főkapitányság iparügyi osztályán jelentkezzenek. Debreczen, 1887 július 16-án Debreczen szab. kir. város rendőr-főkapitánysága.

* A gazdasági eskertészeti árucarnok működését már a jövő hó elsőjén megkezdni a főiaczon, eddig „Tisza” most C s a n a k-féle házban. A társulat körlevele lapunk mai számához van mellékelve. Üdvözöljük ez új vállalatot, mely hivatva van városunkban nagy léhezgot pótolni. A társulat helybeli termelő gazdákból és kertbirtokokból, továbbá a fogyasztó közönségből részvényekre alakult ugyan, de nem a nyereséget tartja első sorban szem előtt, hanem a közönség érdekeinek akar szolgálni az által. hogy a termelő és fogyasztó közönség szükségét közvetítse s ez által egy a gyümölcs termelést, mint annak fogyasztását terjesse. A társulat élén álló nevek elég garantált nyujtanak arra, hogy feladatának teljesítését remélhessük. Állandó kiállítás lesz a társulat helyiségeben az időszaknak megfelelő gazdasági és kertészeti terményekből.

Csekély közvetítési díj fizetésével mindenki maga határozhatja meg beklüdtött gyümölcsének árát, melyen az eladásnál csupán az lesz a feltétel, hogy a termény kifogástalan s jó minőségű legyen. Piacot fog teremteni a társulat vidéken a termelők érdekében valamint a fogyasztók szükségletére egy a nemesebb zöldség félékkel, mint a környékben nem szerezhető gyümölcsökkel ellátja árucarnokat. Ezenkívül a társulat gondoskodik fog hogy a mezőgazdának szükséges teljesen megbízható vetőmagvakat beszeresse, mindenféle kertészeti magvak, zöldség és virágmagvak árusításával foglalkozik, melyek leginkább a termelőktől lesznek egyenesen beszerelve, s hogy a minőségéről felelősséget vállalhasson, a magvizsgáló állomáson megvizsgálva. E társulat működését melegen ajánljuk a közönség pártfogásába.

* Ott felejtett pénz. — A helybeli dohány-beváltó hivatal helyiségeben nyilván vesztegetési szándékból valaki ott talált felejtetni 15 frt bankó pénzt. — Ezt az összeget a dohány-beváltó hivatal ma átküldte a polgármesteri hivatalnak, a szegény-alap javára leendő elhelyezés végett. Az önkéntelen jöltévé után nyomoznak

* A temetőklakói, a halottakon kívül tudvalevőleg ismét nagy számú csavargó népség sorából az elmúlt éjjel ismét 4-et kísért be a rendőri őrzőjárt.

* A Telegdi sóstón furdó folyvást kapható, kéretnek azonban a látogatók, miszerint kimenetelüket akként rendezték, hogy ha egyes társaságokban több akarnak furdót venni, — oda már délelőtt menjenek ki, mivel csupán a délutáni órákra szorítkozó, ilyen rövid idő alatt a tömegesen érkező látogatókat nem lehet furdóval ellátni.

x Mint a természet örökké tartó körforgásának következményei mutatkoznak az emberi testben is tavaszkor oly jelenségek, melyek miatt sürű panaszkodást hallhatunk, ilyenek a fejfájás, tagjaink lankadsága, vértörődés a fej és mell felé stb Ezek ellen legjobb ha Brandt R.

gyógyszerésznek előnyösen ismert s mindennél elterjedt svájci labdacseit használjuk s az imént említett jelenségek csakhamar elfognak tűnni Egy doboz ára 70 kr a gyógyszer-tárakban.

Felelős szerkesztő **Gáspár Imre**
Kiadó **Kutasi Imre**

221
1887.

Arverési hirdetmény.

Alólirott kiküldött végrehajtó ezenel közhírré teszi, hogy a Nagyvárad kir. Törvényszék 4914.887. p. sz. a végzése folytán Diószegi Goldstein Soma csódtömegéhez leltározott, 1-től 377 és 379-től 390 tételig összeirt 5409 frt 71 kr beszerzési árral kiténtetett 4119 frt 43 kr-ra b-csült, bolti rőfős, fűszer, rövid áru cikkek, bolti stélszák, szobai bútorok, s egyebekből álló ingóságokra folyó évi június hó 27-ik napjára kitűtve volt árverés a csódválasztmány kérelmére a Nagyvárad kir. törv. 5921 p. sz. a végzésével felfüggesztetvén, az árverés fogaratosítására újabb határidőül 1887. évi **Augusztus hó 3-ik napja d. e. 10 óráig**, folytatva egész nap s szükség esetére a következő napjai is kiténtetik, s ahoz venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, szükség esetére az 1881. évi LX. t. cz. 107. 108. §-ai értelmében, a legtöbbet ígérőnek becsíron alól is azonnali készpénzfizetés mellett, eladatni fognak, s a megvett tárgyak azonnal átveendő, s az árverés helyiségéből elviendő.

Székelyhid, Julius 10. 1887.
Rutkay Albert.
kir. bir. végreh. jtó.

4605
1887

Arverési hirdetmény.

Mely szerint az. kir. Debreczen város tulajdonához tartozó, a Tisza folyam partján fekvő, s gazdasági épületekkel ellátva lévő Ohat pusztá rész birtok, mely együtt 7919 kat. földat és 799 □ ölet, s két részre lévén osztva, egyik tag 4067 kat. földat és 1559 □ ölet, a másik tag pedig 3851 kat. földat és 840 □ ölet tesz; a folyó 1887 évi szeptember hó 6-án délelőtt 10 órakor a város nagytanács termében tartandó nyilvános árverés útján, a jövő 1888 évi október 1-től számítandó 12 egymást követő évekre haszonbérbe fogván kiadatni: ezen haváridő annak megemlítésével tétetik közhírré, miszerint az első tagnak kikiáltási ára 16,200 frt. a második tagé pedig 15,601 frt. és az oda építeni szándékoló vasut megnyitásától jiro 20% s az árverés alkalmával a kikiáltási ár 10%-ka bánatpénzül az árvelelő bizottság kezéhez leteendő, a többi feltételek a tulajdonos város számvevő hivatalánál megtekinthetők.

Megjegyeztek, hogy a város polgármesteri hivatalánál az árverést megelőző napon folyó évi szeptember 5-én d. u. 5 óráig beadható zárt ajánlatok is elfogadhatnak, melyeknek az ígélet 10%-ának be-mellékelése mellett ugyan nyilatkozatot is tartalmazniok kell, hogy ajánlatot tevő az árverési feltételeket ismeri és azokat elfogadja

Debreczen, 1887 július 16-án.
A városi tanács.

TURAI FARKAS.

Felkértenek mindazon ház- és földtulajdonosok, kiknek házak vagy földök eladó, vagy haszonbérbe kiadó, azokat az intézetben előjegyeztenni sziveskedjenek. A közvetítés a legmérsékeltebb díjak mellett eszközöltetik.

„Több Debreczeni Takarékpénztári részvény és gőzmalmi részvény eladók.

7 1/2 nyilas ondódi föld eladó.

Egy függő lámpa eladó. —

Ily nemű apró hirdetések 25—50 kr-ért, nagyobbak pedig aránylag a legolcsóbb díjak mellett fevétenek **TURAI FARKAS** közvetítő é tudakozóintézetében M. klós utca sarkán a mezeházzal szemben. Ugyanott mindkét nemű, jó bi-onyitványokkal ellátott cselédek megrendelhetők.

Helybeli és vidéki bármiféle részvények vétetnek s eladnak. — Megjegyzendő, hogy jelenleg is vannak eladók 8% tiszta jövedelem mellett.

„Férjhez menendő leányok figyelmébe.” Több tisztességes kereskedő és iparos ifjak — rendes állás és vagyonnal, jó családból nőstüni, óhajtanak. — Bővebbet a Turay-féle intézetben.

„Czegled és sas utca sarkán egy díszesen atalakilott bőithelyiség kiadó. Értekezhetni a Turai fele intézetben.”

Négy szoba istállóval együtt kiadó.

Több luczernás kiadó.

Közei tanjáról napon a friss tej kaputató — Házhoz szállítva télen 10 kr, nyáron 8 kr. literenként.

„Egy zongora eladó.”

Egy pékhalység kiadó.

Az Ebesen 7 nyilas I-só oszt. szánító föld 3—6 évre kiadó.

Luczernás földek kiadók.

Egy közel fekvő gőzmalom, egészenben, vagy felszerelése külön-külön is eladó. — Értekezhetni a Turai féle intézetben.

E l a d ó Érmelléki jó borok 50 literen felül. — Domb utca 98. sz. a Balogh Lajosnál.

Több vendéglő és kavéház helyiség kiadó vagy eladó

„Német leányok” közvetlen a szepesség ről megrendelhetők, sz utifőktség távolság után vasuti árszabály szerint állapítatik meg.

Kereskedő egédek, kertészek és gazdasági hivatalnokok elhelyeztetnek.

Több házuáni földek tanyával eladók.

Alírási felhívás.

Alíróttak, városi s közgazdasági érdekből, Debreczenben a „Bika“ czimű fogadótól — Nagy-Hatvan-utczán át — a Debreczen-H. Nánás-Büdszentmihályi vasuti pályabázhoz s innen a külső baromvásárterre közüti — 16- és esetleg gőzerőre berendezett — vasut kiépítését s forgalomba tartását és ennek valószínűsítésére 50 évi tartamra, 500 db — egyenként 100 frt névértékű részvény kibocsátása s alírása által

50,000 forint alaptőkével

részvénytársaság alakítását tervezük.

A vasuti vonal kiépítése már jogérvényesen engedélyezve s az engedély-okmányban letenni kívánt 3000 frt biztosíték általunk letéve s több oldalról beszerzett árjegyzékek s költség-kiszámításokkal az ügy oda érlelve van, miszerint a kiépítéshez, ha az anyagi erő összehozva lesz, nyugodtan kezdhetünk.

Az anyagi erőt pedig a közgazdasági érdekek, különösbbe pedig a főleg mezőgazdasággal foglalkozó debreczeni polgároknak s magának a nemes városnak a közgazdasági érdekeit felismerő tudatában véljük feltalálni — s ehez folyamodunk ezennel, midőn 500 drb egyenként 100 frt névértékű részvény alíráására s ezzel részvénytársaság megalkotására a közönséget, főleg pedig Debreczen város és vidéke polgárait s a vállalatunkat már eddig is jelentékenyen támogatott városi hatóságot ezennel felhívjuk.

A kereskedelmi törvényben biztosított azon jogunkat, hogy az első három évre az igazgatóságot mi nevezhetjük ki — fenntartván, egyéb anyagi előnyöket magunk részére mi, mint alapítók, nem kívánunk, csak mint részvényesek óhajunk részvényes társainkkal a részvények szerint szétosztó remélt jövedelemben osztozni; — célunk főleg a közjó, mely a vonal kiépítését — különösen a nagy fontossággal bíró baromvásárt tekintve — sürgősen követelvé, a részvények alíráására is csak rövid időt szabhatunk, folyó 1887. évi aug. hó 10 ik napjáig — bezárólag — fogadván el a részvényekre alíráásokat.

Az alírási alkalmával minden egyes aláírt részvény után — ennek 100 frt értékben betudandólag — 10 frtnak azonnal az ivartartónál lefizetését kérjük, — az aláírt részvényesek közgyűlése fogván majd elhatározni, hogy itt Debreczenben — a társulat pénztárába, mikor és mennyit kelljen még a szükséghez képest minden egyes részvényre befizetni.

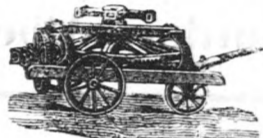
Alírási tehetőség nálunk alíróttaknál, a helybeli, közelvidéki pénzügyintézetknél, egy-teknel s többeknél.
Kelt Debreczenben, 1887. évi július hó 16-án.

Csanak József,
Csicsó Lajos,
Lichtschein Mózes,
Lichtschein Menyhért,
Pusztai Sándor,
Balla Mihály,

Fehér Hermann,
Fabriczius Géza,
Riekl Géza,
Götl Nándor,
Scheer Lajos,
Lengyel Imre,

Márk Endre,
Komlóssy Arthur,
Kovács József,
Jakobovics Aladár,
Komlóssy Dezső,
Lukács Dezső,

Hartstein Lipót,
Lichtschein Sámuel,
Fried Emil,
Gránát Jakab,
Fülöp Jakab.

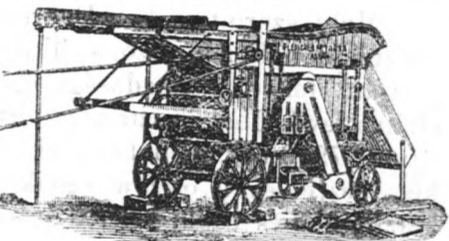

FLEISCHER és TÁRSA

gépgyára és vasöntődéje

Kassán, eperjesi-ut 6. szám.

Ajánlja a t. gazdák közönségnek a legújabb tapasztalatok szemmel tartásával czél szerűen s gondosan gyártott jöhrnevi gépeit a közeledő nyári időnyre, nevezetesen:

Cseplőkészületelt könnyű járás-al, járgány vagy gőzmozgony általi hajtásra. Kézi-cseplőgépeit, járgány hajtásra is alkalmazva, szalmarázó készülékkel, vagy a nélkül.

Baker- és magtár-rostait, továbbá mindennemű szivattyukat, gőzgepeket és gőzkazánokat. Szeszgyár-be-

rendezéseket, m. p. Henze főzők, kavaró-készülékek, maláta- és burgonyazuzókat stb.

Gépgyárunkban gyártmányainknak jelentékeny készletét tartjuk állandóan; bizományi raktárt pedig:

SESZTINA LAJOS urnál Debreczenben,

Gazdasági gépeink képes-, valamint öntődékné gyártmányai árjegyzékét ingyen és bérmentve küldjük.

KEDVEZŐ ALKALOM olcsón vásárolhatni!

A volt Dané István-féle, most Wenger Lajos piacz-utczai kereskedésében levő árucikkek

gyári áron alól

adatnak el, u. m.:

Női-, férfi- és gyermek-lábbelik,
Úti bőröndök és kézi táskák,
Evő-eszközök,
Esernyők,
Albumok,
Ruha-, haj- és fog-kefék,
Szappanok és illatszerek,
Zsebkések,
Ollók,
Függönytartók,
Pénztárczák,
Ételhordó tálczák,
Pipák és szivar-szipkák.

A nagyérdemű közönség szives pártfogásáért esd

WENGER LAJOS.

Látványosság Debreczenben

Alíróttak van szerencséje a mélyen tisztelt közönséggel tudatni, hogy helyben, a Hungária kávéházzal szemben, kilencz év óta fenállott kész férfi és gyermek ruharaktárt a

Piacz és Miklós-utczai sarok boltba,

Czégely házban, a megyeházzal szemben

tetemesen nagyobbítva, a kor igényeinek megfelelően s egészen nagy városi minta szerint berendeztem és miután nevezett üzlet egy kizárólagos

Bécsi kész férfi és gyermekruha nagykereskedés
főüzlete.

azon kellemes helyzetben vagyok, hogy minden czikkeimet a legolcsóbb árakban kiszolgálhassam.

Köszönetem kifejezésével az eddigi pártfogásért, ezt jövőre is kérve maradtam

teljes tisztelettel

Feuerwerker Ignácz.

A LEGJOBB ALKALOM!

Női- és férfi-, leány- és gyermek-czipő-árúk legolcsóbbani beszerezhetősére.

Köztudomásra hozom, hogy helyben, főpiacz, a BIEDERMANN-PALOTÁBAN május óta fennállott czipő-üzlettel felhagytam és az abban levő egész czipő-árú-raktárt fő üzletembe,

piacz-utca, a városház épületébe

helyeztem át.

Ez által azon helyzetbe jutottam, hogy az előre haladt időny dacára is raktáramat csökkenthessem, áruimat oly olcsó áron bocsátom a vevő közönség rendelkezésére, aminőket még Debreczenben nem ösmertek.

A n. é. közönség további szives pártfogását kéri

kiváló tisztelettel

FALK OTTÓ,

főpiacz, a városháza épületében

Megrendelések mérték után, ugyszinte javítások gyorsan és pontosan elkészítettnek.

37843.

VII. 1887.

Nagyvárad városában levő dohány nagyárudának és különlegességi dohányárudának kezelése végett a debreczeni kir. pénzügyigazgatóságnál f. 1887. évi augusztus hó 16-ik napján tárgyalás fog tartatni.

A közelebbi feltételek a debreczeni kir. pénzügyigazgatóságnál megtudhatók.

Debreczen, 1887. évi július 18.

M. kir. pénzügyigazgatóság Debreczenben.